

hiilineutraalisuomi.fi

CANEMURE

LIFE17 IPC/FI/000002 LIFE-IP CANEMURE-FINLAND

Projekti on saanut rahoitusta Euroopan unionin LIFE-ohjelmasta. Tämän esityksen sisältö edustaa ainoastaan CANEMURE-projektin näkemyksiä ja CINEA / Komissio ei ole vastuussa esityksen sisältämän informaation mahdollisesta käytöstä.

Päijät-Hämeen kuntien ilmastotoimia ~2023~

Lisää maakunnan hyviä käytäntöjä löydät
[vaikuttavien ratkaisujen tietopankista - Kestävyysloikka.fi](https://kestavyysloikka.fi)

Esityksen sisältö

- ▶ Esitys sisältää erilaisia ilmastotoimia, joita on kerätty keväällä 2024:
 - ▶ Kooste erilaisista Päijät-Hämeen kuntien toimenpiteistä, jotka Canemure-hankkeen aluekoordinaattori on kerännyt
 - ▶ Maakunnan Hinku-kuntien ilmoittamia parhaita ilmastotoimenpiteitä
 - ▶ Esitys ei välttämättä sisällä kaikkien kuntien toimenpiteitä
- ▶ Toimet ovat enimmäkseen konkreettisia ilmastotoimia, jotka on tehty vuonna 2023, mutta toimet voivat olla myös toimintamalleja, aiemmin tehtyjä, tai vasta suunnitteilla. Joissain kunnissa ei voitu vuonna 2023 tehdä resurssihaasteiden takia ollenkaan ilmastotoimia.
- ▶ **Tiedot perustuvat kuntien ja aluekoordinaattoreiden omiin ilmoituksiin. Suomen ympäristökeskus ei vastaa tietojen oikeellisuudesta.**

Hartola

- ▶ Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma
 - ▶ Hartolan ja Sysmän kuntiin on nyt laadittu ensimmäistä kertaa kävelyn ja pyöräilynedistämisen kokonaisvaltainen toimintaohje. Hartolan ja Sysmän kuntien yhteinen kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma on strateginen asiakirja, joka ohjaa kuntien ja muiden toimijoidenyksityiskohtaisempaa toiminnan suunnittelua. Edistämishjelma tähtää erityisesti vuosien 2024– 2030 kehittämistoimiin, mutta se sisältää myös pidemmän aikavälin vision ja toimenpiteitä. [Linkki](#)
- ▶ Ilmastosuunnitelman laatiminen
 - ▶ Ei vielä julkaistu. Ilmastosuunnitelmassa on tällä hetkellä noin 100 kappaletta ilmastotoimia, jonka avulla ohjataan Hartolan kehitystä.

Heinola

- ▶ Kaupungin energiansäästötoimenpiteet
 - ▶ Kaupungin kiinteistöjen lämmitys- ja ilmastointitekniikan edistäminen ilmastotiekartan tavoitteiden mukaisesti.
- ▶ Heinolan kaupungin rakennusten muuntaminen hiilineutraalimmiksi
 - ▶ Opinnäytetyön muodossa tehty suunnitelma Heinolan kaupungin rakennusten muuntamiseksi hiilineutraaleiksi. Työ sai alkunsa Heinolan kaupungin ilmastotavoitteista, erityisesti tavoitteesta olla täysin hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Työn taustamateriaalina toimi pääosin Heinolan kaupungin ilmastotyöhön liittyvä, jo olemassa oleva materiaali sekä ympäristöministeriön vähähiilisuuden arviointimenetelmä rakennuksille.
- ▶ Kestävän liikkumisen edistäminen
 - ▶ Heinolassa on selvitetty kestävän liikkumisen edistämistä opinnäytetöiden muodossa. Työssä arvioitiin Heinolan lähtötilanne pyöräilyn edistämisessä ja esitettiin senpohjalta kehitysehdotuksia pyöräilyn suosion kasvattamiseksi.

Hollola

- ▶ **Energiatohokuus**
 - ▶ Energiatohokuuden edistäminen ja energiaa säästävät toimenpiteet kuntien energiatohokuussopimukseen liittyen.
- ▶ **Kestävä liikkuminen**
 - ▶ Kuntaan on laadittu 2023 Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma, jossa huomioidaan myös kestävät matkaketjut mm. julkiseen liikenteeseen.
- ▶ **Kestävä maankäyttö**
 - ▶ Maankäytön suunnittelussa yhteistyön aloitus jo kaavoitusvaiheessa mm. infrarakentamisen ja vesihuollon kanssa kestävyyden näkökulmasta.

Kärkölä 1/2

► Siirtoviemärin rakentaminen

- Vuonna 2023 aloitettiin uuden siirtoviemärin rakentaminen. Siirtoviemärin käyttöönotto ja kunnan omasta jätevedenpuhdistamosta luopuminen tapahtuu vuonna 2024, mikä tulee pienentämään sähkönkulutusta runsaasti.

► Katuvalaisimien uusiminen

- Kunta vaihtoi elohopealamppuja led-valoihin, mistä säästöä syntyi 6,635kW per tunti.

► Kestävän liikenteen edistäminen

- Kunta on edistänyt kestäväää liikennettä muun muassa Järvelän aseman alikulun suunnittelulla, jalankulku- ja pyörätien päällystystyöllä, sekä pyöräilyyn liittyvillä tempauksilla. Lisäksi on saatu rahoitusta kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman toimenpiteiden toteuttamiseen.

Kärkölä 2/2

- ▶ Ilmastosuunnitelmatyön aloittaminen
 - ▶ Kunta on aloittanut valmistelevaan ilmastosuunnitelmaa yhteistyössä muiden alueen kuntien kanssa. Ilmastosuunnitelma valmistuu vuoden 2024 aikana.
- ▶ Uusiutuvan energian käytön lisääminen
 - ▶ Tavoitteena on lisätä uusiutuvan energian käyttöä, ja siihen liittyen vuonna 2023 myönnettiin aurinkovoimapuistolle suunnittelutarveratkaisu ja rakennuslupa sekä toiselle kiinteistölle pyydettiin ehdotuksia aurinkovoimapuiston toteuttamisesta.

Lahti 1/2

- ▶ Hartwallin biokaasulaitos otettiin käyttöön
 - ▶ Hartwallin ja Lahti Energian yhteistyössä rakentama, paikalliselle kiertotaloudelle perustuva biokaasulaitos mahdollistaa panimon hiilineutraalin tuotannon ja vähentää suoraan tuotannon päästöjä. Lisätietoja hartwall.fi
- ▶ Energiansäästöohjelma vähensi sähkön ja lämmityksen tarvetta alueella.
 - ▶ Sähkön kulutus pieneni kaupungin osalta 8 % edellisvuoteen verrattuna (tarkastelukausi joulukuu 2022-elokuu 2023). Energiansäästö vähentää sähkön tuotannon tarvetta pienentäen päästöjä, mutta tuo kaupungille myös merkittäviä taloudellisia säästöjä. Energiansäästöohjelmassa oli laajasti toimenpiteitä, mutta merkittävin vaikutus oli rakennusten ilmanvaihdon säätämällä ja optimoinnilla.
- ▶ Kaupunkipyöräjärjestelmän laajentaminen mahdollisti yksityisautoilun vähentämisen
 - ▶ Kaudella 2023 Lahdessa tuplattiin kaupunkipyörörien määrä 500 pyörään ja asemien määrä nousi 63. Pyörät ovat sähköavusteisia ja ne ovat saavuttaneet valtavan suosion mäkisessä kaupunkiympäristössä.

Lahti 2/2

- ▶ Lahden ilmastobudjettihankkeessa parannettiin ilmastotyön ja talouden suunnittelun kytkentää
 - ▶ Lahden ilmastobudjetti -hankkeessa selvitettiin kaupungin ilmastotoimien päästövähennys- ja kustannusvaikutuksia sekä laadittiin malli ilmastobudjetoinnille. Malli yhdisti ilmastotyön suunnittelun suoraan talouden suunnittelun vuosikelloon ja parantaa palvelualueiden kykyä tunnistaa merkittävimmät ilmastotoimet ja varmistaa niiden rahoitus. Malli otettiin käyttöön vuoden 2024 alusta. Lisätietoa: lahti.fi
- ▶ Campaigners -hanke aktivoi asukkaita ja yhdistyksiä ilmastotoimiinvuoden 2024 aikana.
 - ▶ EU-rahoitetussa Climate Campaigners hankkeessa kehitettiin sovellus, joka kannustaa asukkaita kestäviin valintoihin. Hanke mahdollisti aktiivisen vuorovaikutuksen erilaisten järjestöjen ja toimijoiden kanssa alueella.

Tulossa vuonna 2024

- ▶ Hartola: Hartolan asukasraati. Lisätietoa: hiilineutraalisuomi.fi
- ▶ Asikkala, Hartola, Hollola, Iitti, Kärkölä, Padasjoki ja Sysmä: Ilmastosuunnitelmien laadinta yhdessä. (2023-2025)
- ▶ Lahti / Päijät-Häme: Ilmastokävelyt
- ▶ Iitti: Helteenkestävän kasvillisuuden pilotointi
- ▶ Lahti / Päijät-Häme: Työkalu kunnan ilmastoriskien tarkasteluun
- ▶ Päijät-Häme: Vihreän siirtymän ohjelma